

NO. 37

AMERIŠKA DOMOVINA

Valentine Kalan 8-13-4
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032

AMERICAN IN SPIRIT
FOR LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, FEBRUARY 21, 1974

LETO LXXVI. — VOL. LXXVI

CIA in Rebozo kriva zaviranja pomiritev ZDA s Castrovo Kubo

Znani clevelandski industri-jalec in denarnik Cyrus Eaton je dejal v telefoničnem razgovoru z Miami News, da CIA in Rebozo zavirata pomiritev ZDA s Kubo.

MIAMI, Fla. — Tukajšnji list Miami News je objavil, da je v razgovoru s Cyrusom Eatonom, znanim industrialcem iz Clevelanda, Ohio, ki je bil nedavno na Kubi in se tam razgovarjal s Fidelom Castrom, Eaton dejal, da sta glavni oviri pomiritvi ZDA s Castrovo Kubo CIA — Osrednja obveščevalna služba — in C. G. Rebozo, osebni prijatelj predsednika Nixona.

Eaton je po svojem povratku s Kube pretekli teden govoril o "nesmiselnosti" sedanje politike ZDA do Kube, ko so se že pomirile s Sovjetsko zvezo in Kitajsko. Dejal je, da je Castro za pomiritev in obnovo rednih odnosov, četudi se za to javno ravno ne pogaja.

Miami News poroča, da vidi Eaton v CIA močno oviro v prvi vrsti zato, ker je ta organizirala in vodila znani napad v Svinjskem zalivu v času predsednika Kennedyja, ki se je tako nesrečno končal. Na svoji plačilni listi ima veliko Kubancev in je odločena "boj proti Castru na Kubi" nadaljevati.

Charles G. Rebozo ima kot znano mnogo znancev in prijateljev med begunci s Kube in pod njihovim vplivom zavrača pomiritev s Castrom. Ker je osebni prijatelj predsednika ZDA Nixona, ima velikokrat priložnost to svoje stališče predsedniku tudi posredovati.

V vladnih krogih v Washingtonu vedo za Castrovo pripravljenost za obnovo rednih odnosov z ZDA, pa se jim ne mudi na to pot. ZDA sedanja zamrzitev nič ne škoduje, nalaga pa med tem Sovjetski zvezi breme vzdrževanja Kube — letno preko 300 milijonov dolarjev. "Le čemu naj bi ZSSR hitele ZDA razbremeniti?" sprašujejo nasprotniki pomiritve s Castrom.

Turčija bo obnovila gojenje opija

ANKARA, Tur. — Turška vlada je sporočila vladi ZDA, da do dovolila gojenje opija, ki je bilo zadnjih 13 mesecev na temelju sporazuma med Turčijo in ZDA prepovedano.

ZDA so plačale turškim kmetom, ki so morali opustiti gojenje opija, odškodnino. Kljub temu ti niso bili zadovoljni in so se upirali prepovedi ter jo skušali izigrati. Vlada se je sedaj odločila umakniti in se hoče o tem sporazumeti z vlado ZDA.

ZDA so se zavzele za prepo-ved gojenja opija v Turčiji, ker je ta bil glavni vir heroina in drugih mamil, ki so jih tihotapili in jih tihotapijo v ZDA.

Vremenski prerok

Delno oblačno čez dan, na noč verjetnost dežja. Najvišja temperatura okoli 47 F (9 C).

NOVI GROBOVI

Frank Papesh

V 87. letu starosti je v sredo ponoči umrl v St. Augustine Manor negovališču Frank Papesh (Papez), 7816 Union Avenue, rojen v vasi Mali Lipovec, fara Ajdovec pri Novem mestu. V Ameriko je prišel pred 55 leti. Zena Elizabeth mu je umrla leta 1965. Pred upokojitvijo je bil zaposlen pri Champion Rivet Co. Bil je član Društva Mir št. 10 ADZ in Društva sv. Jožefa št. 146 KSKJ. Zapušča sinova Franka in Edwarda, hčerko Mary E. Kure in štiri vnuke. Sinova Joseph in Albert sta mu umrla. Pogreb bo v soboto iz Fortunovega pogrebnega zavoda, 5316 Fleet Avenue, v cerkev sv. Lovrenca, nato na pokopališče Kalvarija. Čas pogreba še ob tem poročilu ni določen. Ure kroljenja nocoj od 7. - 9. in jutri od 2. - 5. pop. in od 7. - 10. zvečer.

Jacob Kosir

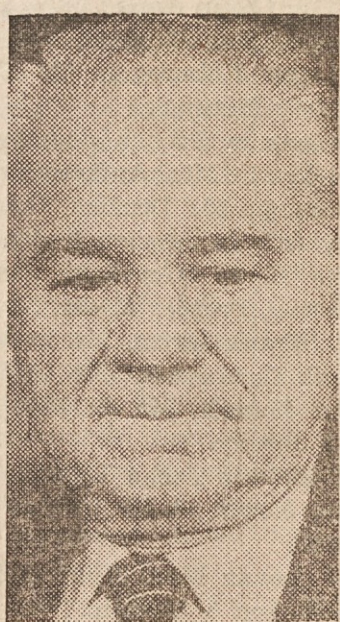
V 80. letu starosti je po dolgi bolezn v ponedeljek, 18. februarja, umrl v University bolnici Jacob Kosir, ki je bival v Slovenskem domu za ostarele na Neff Road, rojen v Jugoslaviji. V Ameriko je prišel preko Kanade leta 1930. Osemnajst let je bil zaposlen kot monter pri Bryant Heater - Division of Eaton Mfg. Co., nato pri Perfection Molded Products Co. do upokojitve leta 1960. Bil je vdovec. Zena Ethel, rojena Kane, preje Stanisa, mu je umrla leta 1971. V Ameriki nima pokojnik nobenih živčih sorodnikov. Bil je član Društva Cerkiško jezero ADZ in društva Združeni bratje SNPJ. Pogreb je bil večer iz Zeletovega pogrebnega zavoda na 152 cesti na Hillcrest pokopališče, Bedford, Ohio.

Za prvenstvo v šahu ostali sami Rusi?

PALMA DE MAJORCA, Šp. — Tigran Petrosjan je zmagal nad Madžarom Lajošom Portischem in si tako priboril mesto v semifinalu za svetovno šahovsko prvenstvo. V aprilu se bo pomeril z Viktorjem Korčnom, ki je zmagal nad Brazilcem H. Meckingom.

Boris Spassky je zmagal med tem nad Amerikancem Robertom Byrne-jem in se bo pomeril z Anatolijem Karpovom, ki je zmagal nad L. Polugajevskim.

Zmagovalec iz teh tekem se bo prihodnje leto pomeril z B. Fischerjem, sedanjim svetovnim prvakom, ki je vzel ta naslov B. Spasskemu poleti 1972.

TEŽKA NALOGA — Posebni tožilec za Watergate Leon Jaworski (na sliki) ima brez dvoma težavno nalogo, ko Kongres in vsa dežela čakata, da razčisti vlog v Watergate in vse, kar je s tem bilo in je v zvezi.

Varovanje Indijancev v Braziliji pred vero

Novi zakon za zaščito Indijancev v Braziliji prepoveduje misijonsko delo med njimi brez dovoljenja vlade.

RIO DE JANEIRO, Brazil. — Katoliška cerkev in država sta zašli v spor zaradi svobodnega verskega delovanja Cerkev med Indijanci, odkar so ti od lani, po zaščito novega zakona. Ta jim zagotavlja posest njihove zemlje in možnost nemotene življenja po njihovih starodavnih običajih ob izkoriščanju vseh prirodnih virov na njihovem ozemlju. Prepoveduje misijonske in znanstvene napore med Indijanci, v kolikor nimajo misijonarji in znanstveniki za to posebnega dovoljenja od vlade.

Škofovska konferenca je na posebnem zasedanju izjavila, da je "božja pravica cerkve pred človeškimi civilnimi pravicami", da ima Cerkev pravico duhovnega delovanja med Indijanci, ki ne more biti podrejena vladni Agenciji za Indijance.

Predsednik cerkvenega Misijonskega sveta za Indijance rev. Jose Vicente Cesar je izjavil, da upa, da bo Kongres, ko se bo v aprilu zbral na novo zasedanje, zakon o Indijancih dopolnil v toliko, da bo Cerkev priznal, pravico do svobodnega misijonskega delovanja med njimi.

Ko so prišli Portugalski v Brazilijo leta 1500, je živelo tam od enega do pet milijonov Indijancev, sedaj trdijo, da jih ni niti več 100,000 med milijoni

Solženicin obsodil neresnično poročanje

Ruski pisatelj, ki se zadržuje v Švici, je obsodil netočna poročila o njem in pozval novinarje, naj "poročajo samo resnico".

ZUERICH, Šv. — Aleksander Solženicin je zahodne poročevalce prijel zaradi netočnega poročanja in odločno zanikal vesti, da bi mu Frank Crepeau, sodelavec Associated Press, prinesel pismo od žene v Moskvi. Dejal je, da je vsak dan po izgonu iz Sovjetske zveze govoril s svojo ženo v Moskvi po telefonu in mu ni zato potrebno nobeno njegovo pismo.

Poročila o ženinem pismu možu v Švici bi lahko to spravila v težave z zakoni, ker je v Sovjetski zvezi prepovedano poslati kakšno pismo v tujino, ne da bi bilo to preje vpisano na pošti.

Casnikarjem in drugim poročevalcem, ki so se zbrali pred njegovim bivališčem, je izročil Solženicin osebno podpisane izjave v ruščini, v katerih je zanikal prejem kakšnega ženiniga pisma iz Moskve. Nato je zbranim novinarjem dejal:

"Jaz sem se boril v Sovjetski zvezi proti dejstvu, da je časopisje lagalo, kot je hotelo, in nam tega ni bilo mogoče preveriti. Toda tega ne bom trpel od zahodnega časopisja. Pišite samo resnico in dejstva in o tem, kar se ni zgodilo, ne pišite, ker sicer ni mogoče živeti!"

Ford gradi manjše avtomobile

WAYNE, Mich. — Tu so skozi 22 let gradili Lincoln, Mercury in Ford avtomobile, večer pa so v preurejeni tovarni začeli izdelovati male Mavericke, ki jih prodajo sproti, kar je narejenih, med tem ko veliki avtomobili ne gredo v denar.

Preureditev te tovarne je bila izvedena v 6 mesecih in je stala 75 milijonov dolarjev. V običajnih razmerah bi preureditev in preoprema trajala najmanj 2 leti. Ko bo tovarna v polnem obratu, bodo izdelali v njej vsako uro 60 Maverick avtomobilov.

Ford upa, da bo prihodnje leto lahko izdelal do 2 milijona malih avtomobilov, kar naj bi bilo nekako 80% vse njegove proizvodnje.

prebivalci Brazilije. Njihova zaščita je torej nujna, toda Cerkev v Braziliji trdi, da ne — pred njo!

GOLDA MEIR NAPOVEDALA SESTAVO VLADE IZRAELA

Golda Meir, sedanja predsednica vlade in vodnica Delavske stranke, najmočnejše v deželi, ki je na vladi od začetka Izraela, je včeraj napovedala sestavo nove vlade, ki pa dejansko ne bo imela večine v parlamentu.

JERUZALEM, Izr. — Težka politična kriza Izraela se je začela razpletati, vendar se ni gotovo, kako se bo iztekla. Za enkrat je objavila Golda Meir, vodnica Delavske stranke, ki je na oblasti vse od ustanovitve Izraela, da je dosegla sporazum za sestavo nove vlade, ki pa bo dejansko v parlamentu brez večine. Navezana bo tam na podporo skupine, ki v vladi ne bo zastopana. Do sestave take vlade je prišlo, ko Golda Meir ni mogla doseči sporazuma z Narodno religiozno stranko, ki je bila doslej tudi v vseh vladah Izraela.

Kot je Golda Meir sporočila predsedniku republike E. Katzirju, je rešila z Narodno religiozno stranko vse politične in zunanje politične zadeve ter tako lahko upa na njeno podporo v pogledu razgovorov z Arabci. Ni se mogla sporazumeti z njo le v vprašanju dopolnitve zakona, ki določa, kdo je Jud. To je za Izrael važno v toliko, ker ima po ustavi vsak Jud pravico do izraelskega državljanstva in vselitve v Izrael.

Narodna religiozna stranka zahteva, da naj o tem, kdo je Jud, odločajo izraelski verski vodniki, oziroma da naj bo to določeno po judovskih verskih predpisih. Del liberalno usmerjenih Izraelcev to zahtevo odklanja kot preozko. Spór o tem se vleče že nekaj let, pa je postal sedaj znova zelo pereč.

Golda Meir bo imena ministrov svoje nove vlade šele objavila. Ni gotovo, ali bo v njej Moshe Dayan, ki je v ponedeljek izjavil, da ne bo prevzel obrambnega ministrstva v novi vladi brez splošne in močne podpore celotne Delavske stranke. Dayan, ki je veljal nekaj za narodnega junaka Izraela, je v javnosti izgubil večji del podpore, ker vidijo v njem krivca za izraelsko nepripravljenost ob arabskem napadu v preteklem oktobru. Demonstranti so zadnji ponedeljek javno zahtevali Dayanov odstop.

Celotna sedanja vladajoča skupina je izgubila v javnosti dober del podpore, ko Izrael ne more pozabiti na polom svoje obrambe v prvih dneh vojne lani v oktobru, ko so Arabci prešli Sueški prekop in zavzeli

v kratkem do rešitve sedanje politične krize, bodo morali Izraelci nemara znova na parlamentarne volitve, s tem pa bo seveda nujno odloženo vsako pogajanje s Sirijo, zaradi katerega bo državni tajnik dr. Henry Kissinger postal prihodnji ponedeljek na Srednji vzhod.

Odločitev pogajanj med Izraelom in Sirijo bo verjetno potisnila dalje v bodočnost tudi obnovo dobav arabskega olja ZDA, ki na to težko čakajo. Na koncu morda to niti niti preslabo, se bodo ZDA vsaj bolj temeljito prepričale v resničnem otegu oljne krize in o nujnosti njenega reševanja za bližnjo in daljno bodočnost.

Iz Clevelanda in okolice

"Debeli četrtek" —

Danes je zadnji četrtek pred postom, imenovan "Debeli četrtek". V Sloveniji so včasih na današnji dan govedovali in popražovali vsi tisti, ki so imeli preveč telesne teže, pa tudi drugi so se jim radi pridružili ob dobri jedi in pijači. Ne bomo voščili nikomur, ker se zdravniški priporočajo vitkost, pač pa želimo prijetno večerjo in dober tek vsem, ki se bodo danes še spomnili "Debelega četrтка"!

Asesment —

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala asesment v ponedeljek, 25. februarja, od 5.30 do 7.30 zvečer v spodnjih prostorih šole sv. Vida.

Zadušnica —

V soboto ob 8.15 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Mary E. Yerak ob 2. obletnici njene smrti.

Sporazumeli so se —

Na včerajšnjem sestanku predstavnikov mesta, okraja, predmetij in nekaterih ustanov in organizacij, ki ga je sklical James C. Davis, načelnik Zveze za rast Velikega Clevelanda, da bi se pomenili o izboljšanju in organiziranju sredstev množičnega javnega prometa, je bil dosežen sporazum, da naj ustanovniki bodo na razpolago državnim guvernerjem k njihovim 3%, da jih dodele tja, kjer je po njihovi potreba največja.

Država Ohio ni dobila nobenega dodatka, odtegnili ji bodo celo 2%, kot je bilo 9. februarja objavljeno. Vsi poskusi to preprečiti, doslej niso uspeli, četudi je v ponedeljek nekaj časa izgledalo, da je bila odtegnitev preklcana.

Zadušnica — V soboto, 23. februarja, ob pol osmih jutraj bo pri Sv. Vidu sv. maša za pokojna Antona Strniša, starejšega in mlajšega.

Zastopniki islamskih držav se zbirajo na razgovore v Pakistanu

LAHORE, Pak. — Tu se bo začelo jutri zasedanje vodnikov in zastopnikov 30 islamskih držav Azije in Afrike. Prvo tako zasedanje je bilo pred nekaj leti v Rabatu v Maroku. Islamski svet bi rad ustvaril neko sodelovanje med vsemi islamskimi državami na političnem in gospodarskem področju.

Četudi morda čas za kaj takega ni posebno ugoden, svet se namreč vsaj javno ne druži več po verski pripadnosti prebivalstva, ampak pod političnimi, družbenimi in gospodarskimi vidiki, je vendar zanimivo, da so se vodniki islamskih držav odločili za tako zborovanje.

Nekateri od državnih vodnikov, med njimi iranski šah, maroški kralj in predsednik Indonezije, na zborovanje ne bodo šli, kot so sporočili, ampak bodo poslali le svoje zastopnike, oziroma predstavnike vlad.

Na sporu razpravljajo tudi resolucija o "osvoboditvi Jeruzalema" kot del razprave o položaju na Srednjem vzhodu.

Japonska dala Siriji \$100 milijonov posojila

DAMASK, Sir. — Vlada je objavila, da je dobila Sirija od Japonske 100 milijonov dolarjev posojila za gradnjo nove oljne čistilnice v pristanišču Tartus. To je že drugo večje japonsko posojilo Siriji letos.

dokumente, kar jih je pisatelj zbral, v kolikor ne bo posameznih izločila Leninova knjižnica.

Fr. Jaklič:

ZA MOŽEM

Zaman je pa vpil, da ga je vse slišalo: "O, saj so pravili: Prišel bo čas, ko se ženske stopo za stol, ki je na njem sedel možiki!... Hahaha!"

"Hahaha!" se zagrohota jo gledalci.

"In tisti čas je tukaj!" vpil je Zaman s povzdignjenim glasom.

"Na!... Ali ste videle?" izpregovorila Liza.

"Ali si sedaj sita?" omeni Rojnica Čuki.

"Ali si ti?" jo zavrne ta...

Martino srce je pa nesel s seboj vdovec Marko. In ona je šla v duhu za njim in ga gledala, gledala...

Zdel se ji je najlepši, najboljši mož.

Zato je vpila njena duša: "Marko... Marko... Marko!"

Vleklo jo je za njim.

II.

In Marko je šel dalje po vasi otožen, miren; saj ni slutil, kake brazde so ostajale za njim...

Saj ni čutil, kako so ranljiva ženska srca...

Pred Skendrovo hišo sta imeli mati in hčerka čeber perila in sta menciali, ko pride mimo Marko.

Mati ga prva zagleda in sune hčerko šepetajoč: "Ali ga vidiš?"

Lencička se ozre, zardi, pa se obesi na čeber, popravljajoč si zmršene lase, zgibajoč ruto po prsih, ogledujoč bele rokave...

In ko se približa, mu pomigne Skendrovka: "Marko, stopi sem, ako se ti ne mudi!"...

"Pa me bo videl tako! Kaj si bo mislil!" šepetne Lencička, a vendar skrivaj pogleda na cesto, in v očeh ji je lesketalo hrepenenje.

Nekdaj so si bili Skendrovi in Komanovi v rodu, pa so šli še dandanes drug do drugega; ostali so si bili domači skozi robove.

Zato stopi Marko z otrokom na tlak pred hišo in vpraša: "Kaj mi boste povedali, teta?"

"Boš ti kaj povedal... Kako pa sedaj?"

"Ej, da bi ne bilo tako!... Saj veste, teta!... Dobra je bila... Z njo so zakopali tudi moje veselje... Hudo mi je..." Obriše si solzo, ki mu je zalesketala v očeh.

"E, kaj hočeš!... Pretrpel si dosti z njo... Dolgo je bolehal..."

"Ne rečem!... Trpel sem in trpela je tudi ona, pa ljubila sva se in tako bi še rad trpel..."

"E, pozabiš jo, mlad si še in drugo dobiš..."

"Drugo?... Da bi pozabil pokojno?... Jaz je nečem pozabiti..."

"Sedaj še ne, ko te njen spomin spremlja kakor senca, ker je ne moreš; pa senca izgine!"

A Marko postavi predse hčerko in reče: "Ali jo vidite?..."

Ali ni ona?... Pa naj jo pozabim! Kako?... Kako?... Ah, teta, kako sem jo ljubil!..."

"Res, kakor ona."

"Kaj ne?... In vidite, kako bi mogel trpeti, da bi jo pretepal..."

"Veste!... Veste, jaz ljubim otroke..."

"Prav imaš, saj si oče! Bo že kako!..."

Lencička ga je ves čas pogledovala od strani in vlekla na uho njegove besede. Ko je slišala moža pripovedovati, kako je ljubil in kako še ljubi že pokojno ženo, je vstajala v njenem srcu neka neznana nevoščljivost, iskrena želja tako ljubljeno biti, vstajalo je neutešljivo hrepenenje, biti ljubljena od njega, ki je bil za ženo čista, nesebična ljubezen...

"Bo že kako, tudi jaz pravim..." Vdal sem se volji božji...

Naj pa gospodinja On, ki mi je vzela ženo!"

"Le njemu se izroči!"

"Pa nas pridite ob priliki obiskat!"

"Pa tudi ti se nas ne ogiblji."

In šel je dalje po vasi, do fare, do župnika... a ni šel sam, ni šla z njim samo hčerka, pridružilo se je njima tudi srce Skendrove Lencičke...

"Ali si ga slišala?" ogovori mati Lencičko, ko odide Marko.

"Rad jo je imel."

"Kdo bi si bil mislil!... Ženiti se bo pa moral... Pa vsaka ga ne bo dobila!... Ali si videla, kako ima rad otroke? Otrokom se bo morala pridobrikati, drugače ga nobena ne dobi. O, je pač res: otročje srce je ključ do srca očetovega!... Da bi vsaj ti takega dobila!..."

Lencička pa še bolj zardi in se še bolj nagne v čeber, a duša njena je hrepenela: "O, ko bi vsaj tega dobila!..."

In ko je tako hrepenela, so vstajali v njeni duši načrti in v ušesih njenih so zveneale materine besede: "Otročje srce je ključ do srca očetovega..."

In kmalu je razumela globoki pomen besedi; hvaležno je pogledala mater in duša je zavriskala: "Za njim!... Za njim!"

Pot do fare pelje mimo korita za vasio.

Ko se Lencička spomni tega, ji zaigra po vsem životu.

"Za njim! Za njim!..."

"Mati, jaz grem priti!" reče Lencička, ko naloži škaf mokrega perila.

"Ali ne pojdeš popoldne?"

"E, enkrat mi je oprati... A, sedaj se mi zdi, da ni pri koritu nobene druge; lahko bom hitreje oprala, ker me nihče ne bo mudil."

"Pa pojdi!"

Lencička smukne v hišo, se pogleda v zrcalu, si poravnava glavnikom zmršene lase in premeni ruto za vratom. Preden pa gre, skoči v kamrico pod streho, odpre skrinjo in vzame nekaj v papir zavitega.

Odvije in veliko rdečearvano medeno srce ji ostane v roki.

"O, ravno tako je šel!" se ji izvije iz prsi. "O, da sem bila vsaj to kupila na semnju! Jaz ga ne bom snela, dati ga pravzaprav nimam komu, naj ga ima pa njegov otrok."

Ej, Lencička je bila dobro premislila, kako se pobere ključ do Markovega srca!

Medeno srce zavije nazaj, potisne v žep in gredoč še enkrat stopi pred zrcalo, ki je pa kar nič ni karalo. Mati ji pomaga zadeti škaf na glavo, in Lencička gre.

Srečna je bila, zakaj vso pot ji je pravil neki glas: "O, saj druge poti ni nazaj, gotovo pride mimo korita in ti ga boš videla..."

A ko zavije po vasi, privpije za njo dekla Marta: "Čakaj, greva skupaj do vode!..."

"Kam pa ti!"

"Pa po korenje!"

Marti ni bilo obstanke na Rojnikovem dvorišču. Marko je nesel s seboj njeno srce, in ona je morala za njim... Pa kako? ... Ali more?...

Posvetilo se ji je. Rojnikova njiva leži prav ob poti do fare in na njivi raste pesa in korenje... ob tej njivi se vrne on. In to je dobro!

"Za Markom!..."

Zasmeje se skrivaj in zasadi vile na kup, pa gre k vodnjaku, da si umije noge, ker so bile tako marogaste.

Tovarišice se ji čudijo in Rojnica se obregne: "He, gospodična, kaj pa Vi? — Ali Vam smrdi?"

Ženske se zasmejejo, a Marta odgovori nedolžno: "Grem po korenje na njivo."

"Kaj?... O, seveda!... Lejte, lejte, kako si prebira delo! Ali jo vidite?... Le brž primi vile!"

"Jaz grem po korenje..."

(Dalje prihodnjic)

Nihče ni prerok v svoji domovini!

Alfred Bernard Nobel je bil Jud, rojen in živeč na Švedskem. Strojnega inženirstva se je izučil v Ameriki, potem se je pa vrnil na Švedsko. Leta 1867 je izumil dinamit, nekaj let pozneje pa še brezdimni smodnik. Ob svoji smrti l. 1896 je imel tovarne za eksploziv v raznih delih sveta. Ker ni bil poročen, je zapustil večino svojega premoženja v sklad, iz katerega naj bi se podeljevale vsako leto nagrade za zasluge v fiziki, kemiji, fiziologiji ali medicini, v literaturi in v delu za svetovni mir.

Nobelovo ustanovo vodi odbor direktorjev, ki žive vsi v Stockholmu, nagrade za fiziko, kemijo in literaturo podeljuje Švedska Akademija znanosti, za medicino ali fiziologijo Karolinski medicinsko-kirurški institut v Stockholmu, nagrado za mir pa odbor petih oseb, ki jih izvoli švedski parlament. Nobel je v svojem testamentu posebno poudaril svojo željo, da se pri podeljevanju nagrad ne gleda na narodnost, ampak samo na zaslugost.

Za nagrade se uporabljajo samo obresti zapuščene kapitala. Vsako leto je na razpolago toliko da pride na vsakega nagrajenca do 60,000 dolarjev. Če je kako leto na enem področju več enako zaslužnih ljudi, raz-

dele sodniki nagrado na dve ali tri osebe po enakih delih, če pa ni nobenega zaslužnega človeka, gre nagrada nazaj v glavni sklad. Vsaka nagrada vsebuje tudi zlato medaljo in diplomu z navedbo imena nagrajenca in njegove stroke.

Kako resničen je pregovor: "Nihče ni prerok v svoji domovini", dokazuje lanska razdelitev nagrada. Za fiziko sta jo dobila Japonec Leo Esaki in Norvežan Ivar Giaever, ki živita v Ameriki, in Jud Brian D. Josephson, ki živi v Angliji. Nagrado za kemijo sta prejela Fischer iz Zpadne Nemčije in Wilkinson iz Velike Britanije. Nagrado za medicino ali fiziologijo so prejeli: Avstrijec Konrad Lorenz iz Nemčije, Anglež Nikolas Tinbergen iz Holandske in Nemec Karl von Frisch. Nagrado za svetovno literaturo so podelili Angležu Patricku White iz Avstralije, nagrado za mir pa amerškemu zunanjemu ministru Henryju Kissingerju, ki je po rodu nemški Jud. Severnovietnamski zunanji minister Le Duc Tho je delitev nagrade s Kissingerjem odklonil in to čisto po pravici: H. Kissinger je dosegel mir v Vietnamu za Ameriko, Severni Vietnam je pa še vedno v vojni z Južnim Vietnamom.

Nobelovim nagradam so pri-

ključili tudi nagrado Švedske narodne banke za zasluge v gospodarski znanosti. Ta je bila lani podeljena Wasiliju Leontijevu, Amerikancu, ki je bil rojen v Rusiji.

Med nagrajenci imajo angleško govoreči veliko večino.

Dosedaj še ni bila podeljena Nobelova nagrada nobenemu Slovincu, od ostalih Jugoslovancev jo je pa dobil samo hrvaški pisatelj Ivo Andrić l. 1961 za svoj roman "Most na Drini".

Nemci grade atomske elektrarne v Rusiji

Po Siemensu in AEG ustanovljena družba Kraftwerkunion se je sporazumela z rusko vlado, da bo zgradila v Sovjetski zvezi 4 atomske elektrarne. Sovjeti bodo plačali delo pozneje z dobavo električne energije.

Nemški časopisi ta dogovor ostro kritizirajo. Pravijo, da je s stališča preskrbe z energijo težko opravičljiv. Prenos energije na tako veliko daljavo bi bil predrag in bi ne prenesel konkurence. Razen tega bi morali v Zvezni republiki izdelati rezervne naprave za slučaj prekinitve toka. O možnosti, da bi tok kdaj ustavili iz političnih vzrokov, pa sploh ni vredno govoriti.

Preložitev proizvodnje energije v Sovjetsko zvezo zaradi pomanjkanja primernih krajev v zapadni Evropi tudi ni utemeljena. Samo v Zapadni Nemčiji bodo do l. 1985 zgradili do 35 atomskih elektrarn, ki bodo — če bodo imele dovolj hladilnih naprav — le malo škodovala okolju. V nasprotje s Sovjetsko zvezo obstoja v Evropi tudi dobro delujoč zvezni sistem.

Za izvedbo načrtov so torej samo politični vzroki. Znano je, da Sovjetska Zveza močno želi zapadnega znanja o upravljanju atomskih elektrarn. Vprašanje je samo, če je pametno, da se zaradi tega Zapad spušta v kupčije s Sovjetsko zvezo.

Precej pozornosti je vzbudila izjava predsednika IG rudarske

zveze Adolfa Schmidta, da je Sovjetska Zveza z dobavami petroleja Zvezni republiki v velikem zaostanku. Ker je bila objavljena ravno ob prihodu sovjetskega vladnega predstavnika Novikova, so mislili, da je Schmidt to naredil v soglasju z vlado. Pozneje se je zvedelo, da je vodja rudarjev storil to kot odgovor na predlog nekega socialističnega poslanca, ki je priporočal večje sodelovanje z Rusijo kot posledico arabskega bojkota. Sovjetska zveza ne izpolnjuje svojih obveznosti niti v normalnih razmerah.

Novi člani Narodnega odbora za Slovenijo

(Nadaljevanje s 2. strani)

tu buenosaireske univerze in na slovenskem oddelku buenosaireske filozofske fakultete Ukrajinske univerze papeža Klementa v Rimu. Je član uredniškega odbora Svobodne Slovenije od svojega prihoda v Argentino, dalje podpredsednik Slovenske krščanske demokracije — SLS za Južno Ameriko.

Zaposlen je pri nizozemski pomorski družbi. Poročen je z go. Ireno Zajec. Ima 4 otroke.

Na romanju v Meko 1% Indonezijcev umrlo

DJAKARTA, Indonez. — Muslimani romajo, če je le mogoče, vsaj enkrat v svojem življenju v Meko in Medino, kraja, kjer je živel Mohamed. Letos je romalo iz Indonezije z letali 23,600 muslimanov, z ladjami pa okoli 16,000.

Od romarjev z letali jih je na poti pomrlo 300, od onih na ladjah pa 160, skupno torej 460, kar je en odstotek vseh romarjev.

Indonezijski romarji naj bi ne bili dovolj pripravljeni na mrzle arabske noči, na pot pa je šlo tudi veliko starih in bolnih, ki niso imeli potrebnega spremstva.

Precej pozornosti je vzbudila izjava predsednika IG rudarske

MALI OGLASI

V najem

na novo prenovljeno tri sobno stanovanje spodaj z garažo. Primerno za eno ali dve osebi v bližini sv. Vida. Kličite 361-7540. (38)

Naprodaj

Prodajam vilo v Lovranu, na krasnem mestu, s pogledom na Kvarner. Peter Vincer, 157 Wychwood Ave. Apt. 9, Toronto, Ont. Can. tel.: 651-8139 — (37)

Stanovanje se odda

Štiri sobe zgoraj na E. 73 St. severno od St. Clair Ave. Kličite 431-6798 (37)

Help Wanted Male

MAINTENANCE — HANDY MAN

for small shop. Experienced in electrical and general repairs. Must drive. Smoking not permitted. — \$4.00 per hour.

PAULIN PRODUCTS CO.

30520 Lakeland Blvd. Willowick, O. 44094

Call or see Mr. Byers 944-9200 (43)

BUS DRIVER

Part time for Senior Citizens. Pleasant atmosphere. Eastern suburbs.

CALL: 241-5454 (39)

Male Help Wanted

SPRING MAKER

All phases of spring manufacturing. Primary and secondary operations. Experience desirable

STAMPING AND FORMING

small parts fabrication; set up tooling. Run parts. Experience desirable.

FACTORY WORK

General factory work and clean-up. Good position for retired person desiring flexible hours.

Call 531-0213 (41)

ARE YOU OVER 50 YEARS OF AGE?

Are you looking for a job that provides living quarters, salary and benefits? Lovely surroundings, good working atmosphere. Custodial duties only. CALL 241-5454 (38)

Pomoč iščejo

Grdina Recreation, 6017 St. Clair Avenue, tel. 361-9398, išče človeka za splošno snajenje. Ure od 8. zj. do 1. ure pop. šest dni v tednu. Kličite po 7:30 zvečer. (x)

JANITOR WANTED

Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available. (x)

Help Wanted — Female

Cleaning woman

Full time, flexible hours. Day work. Offices and lunch room. Call Mr. Fought 451-9744 (40)

COOK

wanted, Brook Park, Tiederman area. We are looking for a lady to cook in an industrial cafeteria, from 6:30 PM to 10:30 PM, five evenings per week. Prefer experience in volume cooking. No weekends. References required. Uniforms furnished. Call 777-3756 weekdays 9 till noon, only. An equal opportunity employer. (41)

KVAČKANJE DOMA

Iščemo ženske, da bi kvačkale sveterje doma za odlično trgovino za ženske obleke. Plača od kosa. Kličite podnevi 831-5358. (38)

Rada bi dobila

delo hišne, poštna ženska. Kličite 283-7484 vprašajte za Cecilijo (39)

POMOČNIKA ZAPRISEGA — Njujorški župan Abraham Beame (na desni) zaprisega Paula Gibsona Jr., ki ga je izbral za svojega podžupana.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovci, ki oglašujejo v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

SEN. CHARLES PERCY, republikanec iz Illinois, je bil med zastopniki predstavnikov oljnih družb v senatnem odboru, ki je hotel dognati, v koliko so oljne krize krive oljne družbe.

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

15425 Waterloo Rd. 481-2237

MALI OGLASI

Wanted cars or parts 1928 — 1945 any condition Call 741-2827 — (38)

V najem

Oddam 4 sobe, zgoraj, s kurjavo; nič otrok ali živali. 7215 Hecker Ave. — (19,21,25 feb)

V NAJEM

neopremljena soba in kuhinja z kopalnico, veranda, klet in poseben uhod. Kličite 881-6792 (39)

Johan Bojer:

IZSELJENCI

To prirejsko ljudstvo je živelo toliko let daleč od doma in od domačih ljudi. Mnogo so pretrpeli od mraza, revščine in težkega dela, zdaj pojejo. Iz ilovnatih koč in majhnih lesenih hiš, raztresenih preko ravnine, so prišli. Zdaj stojijo v prazničnih oblekah v vsej tej svetlobi in pojejo, pojejo o deželi, ki je vendarle nikoli, nikoli ne morejo pozabiti.

Se več pesmi zapojejo in vsaka jih bolj in bolj približuje domovini. Anders iz Skareta, rejen in plavalas, s svojimi širokimi usti, poje mogočen bas. Siri je nocoj tako vitka in lepa. Stoji med njimi v modri obleki in poje obrnjena k svojim staršem. Zdi se, kakor da družijo zbor vse te naseljence, tako da bi najrajši prijeli drug drugega za roko.

Potem stopi nekdo na stol. Pa saj to je spet Anders iz Skareta. Fant je delal toliko zimo v mestu in hodil tam v večerno šolo, da mu je zrastle pogum. Starši pobešajo oči, le kaj si je ta vražji fant spet izmislil?

In potem prične kar na vsem lepem z govorom o tistih, ki so zdaj sicer dobri Amerikanci, ki se pa vendarle še spominjajo doma v stari domovini, naj bo še tako majhen. Govoril je do bro. Morten se je praskal po glavi, fant mu je ugajal in mu spet ni ugajal. Neki notranji glas mu je govoril: "Varuj se tega fanta, nekega dne te bo še izpodrinil."

Nato pa je nekdo zaploskal in zaklical: "Ali ni že čas, da bi se malo zavrteli?" Ta, ki je to zaklical, je bil temnolas, mlad človek z naočniki, novi zdravnik, ki se je nedavno priselil semkaj, — zdaj sta bila že dva v mestu. In pripeljal je s seboj tako lepo ženo, da so se morali vsi ozirati nanjo.

Nenadoma je nekdo dvignil pest. Pa saj to... saj to je bil Peter Skaarnes in rekel je ves bled in zagrenjen: "Nisem vedel, da smo prišli sem zato, da bi se vdajali grehu in razuzdanosti!"

Vse je utihnilo. Ljudje so se ozirali drug na drugega. Zdravnik se je zaničljivo smehljal. Mladi ljudje pa so se ozirali deloma na Mortena, deloma na župnika. Ali ni bilo od njih pričakovati nobene pomoči?

Končno je župnik zaploskal z rokami in stopil na klop ob steni. Tako je stal tam s svojo dolgo suknjo in belo ovratnico, še mlad, s plavimi lasmi in podolgastim obrazom. Oči je imel tako svetlomodne in tako vesele. Rekel je: "Nobenega mesta v svetem pismu ne poznam, ki bi ljudem prepovedovalo ples. Samo slabi ljudje lahko imenujejo nedolžno zabavo greh in razuzdanost"

Hurra, je zaklical doktor in hurra so zaklicali vsi mladi ljudje naokoli.

Petru Skaarnesu se je pričela kozja brada tresti. "Pojdi!" je rekel svoji ženi in jo vlekel s seboj. In ko je prišel mimo Mortena Kvidala, mu je siknil: "Najboljšo železniško zemljo si vzel zase in za stare naseljence, zdaj pa si za vse večne čase pripeljal satana med nas."

Ta dogodek je povzročil pozneje mnogo cerkvenih sporov in zgodilo se je, kakor je bilo pričakovati: Peter Skaarnes je ustanovil svojo sekto.

Zdaj pa je prišel Ola Vatne z vijolino. V poslednjem času je sicer postal malo ponosen, ni bil več tisti, ki je potoval okrog in igral pri plesih. Vsi člani slavnostnega odbora so morali k njemu in prositi in molelovati. No, da, ko je šlo za splošni

blagor...

Tako sedi tik zraven odra, zastaven mož, sicer nekoliko zdelan od pluga in od prerije, vendar njegovi zlatorjavi lasje in polna rdečkasta brada so brez sivih niti. Uglasa strune, roka ni velika, ampak poraščena, in že igra.

Zdravnik se je prvi zavrtel s svojo ženo, ki je bila kakor kaka princezinja. Tako zelo se je razlikovala od drugih, nocoj nikakor ni hotela odnehati in se je oblekla kakor za velik ples. Imela je svetlorumeno obleko z dolgo vlečko, v glavniku, ki ji je sprejal lase, se je svetil dijamant, in okoli vratu je nosila biserno ovratnico. Obraz je bil tako mlad, tako nežen, tako željen plesa, velike temne obrvi so neprestano trepetale od sreče. Naj ljudje le strmiijo vanjo, kaj zato? Pa kaj se res nihče ne upa plesati obenem z njo?

Pač, pač, mladina ne more stati mirno in poslušati valčka. Par za parom se spušča v ples. To so ljudje iz Valdresa in Halvingdala v svojih narodnih nošah, oni iz Satersdala so v kratkih hlačah, ki so zadaj obšite z usnjem. Dekleta v rdečih jopcih, z belimi rokavi in velikimi zaponami pod brado plaho gledajo v tla, ko jih sučejo fantje po dvorani. Ali se more kdo upirati taki vijolini? Plesišče je kmalu polno. Dolge noge v grobih suknjenih hlačah se kmalu vrtijo med belimi nogavicami fantov v hlačah dokolenkah. Dekletom zdrsiro rute z glave, končno se vendarle tudi pri njih pokažejo lasje in glava.

Dvorana vsa oživi od barv. Zdi se, kakor da bi bila poslala Sogn in Hardanger svoja najlepša dekleta semkaj, in iz Telemarka in Gudbrandsdala so prišli fantje s srebrnimi gumbi na telovniku. In zdaj se vse vrti. Fantje dvigajo dekleta in jih vrtijo po zraku. Toliko uklenjene življenjske sile je v njih, ki si zdaj more dati duška, maščujejo se nad večno ravnino, spominjajo se belih snežnih vrhov ob solnčnem vzhodu, gozdov in slapov, pravilčno svetlih noči in morja v tišini in v viharju. Vse to si hoče dati v plesu duška. Hej, ali slišiš, kako ta človek igra!

Ola pa je sedel tam z zaprtimi očmi in šel z lokom preko strun. Ninče se ni vpraševal, kaj je ta večer gledal v svoji notranjosti, ko je tako začaral vse te ljudi. Nekateri so mu ponujali kozarček zganja, ampak on ga je odklonil. Vendar pritisk, notranji pritisk se je nocoj spet poja-

vil. Kar vrelo je v njem. Tako mu je bilo, kakor da je globoko v svoji duši snel pokrov z nečesa, tiho! Ko bi ljudje le vedeli, da znova preživlja nekaj svetlih dni in noči in beg skozi gozdove in preko gričev, med pokanjem pušk in vpitjem vojakov in lensmana! Izvabi jih v jamo in oni ne vedo, da je že zdavnaj pobegnil pri drugem izhodu, dalje in dalje. Lov traja dan in noč, tedne in tedne.

Kaj niso bili ti spomini, ki so neprestano igrali v njem vsa ta leta? In včasih so si morali dati duška — pa ga vprašajte, ali bi jih hotel prodati za en milijon? Ali ni trepetal tudi zdaj, ko jih je poskušal izkričati na vijolini, tako da so morali ljudje drveti, divje drveti preko vseh klancev? Njegov dvanajstletni fant, Lorenc, materin ljubljeneč, ki je imel očetovo gibčno telo in goste zlatorjave lase, je stal

tam in gledal očeta. Da, le glej, fant, nekoč so živeli drugačni ljudje.

(Dalje prihodnjič)

Lani 179 ladij

Lani se je na vseh morjih sveta potopilo 179 ladij z nekaj nad milijon tonami. Dobra polovica teh ladij je plula pod zastavami Cipra, Grčije, Liberije in Pa-

KATERO JE LEPŠE? — Doug Kenney, ustanovitelj časopisa "National Lampoon" z dolgimi lasmi, kot jih je imel v šoli leta 1963 (na levi) in s kratkimi, kot se je dal ostričiti da bi lahko nastopil v vlogi učitelja.

DRAGI NAROČNIKI IN NAROČNICE!

Lepo prosimo, pošljite nam naročnino že ob prvem obvestilu, prihranite nam ponovno delo in stroške! Sporočite takoj, če želite spremembo v naročništvu. Pridobivajte nam novih naročnikov. Priporočite naš list svojemu slovenskemu sosedu in znanцу!

AMERIŠKA DOMOVINA

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jaica ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 East 185 Street, Euclid

531-8187

ZENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

531-0628

NATIONALITIES DANCE FESTIVAL AT '74 HOME AND FLOWER SHOW

"Bavaria" Schuhplattler is just one of the thirteen Folk Art groups that will perform at the 1974 Cleveland Home and Flower Show, Feb. 16th to 24th. The Cleveland Gaelic Society, Cleveland Jr. Tamburitzans, Grandinele Lithuanian Dancers, St. Theodosius Folk Dancers, Russian Male Chorus, Ukrainian Dance Group, the Danube Schwaben Jugendgruppe and the Sho-Jo-Ji Japanese Dancers are just a few of the performing dance groups. All performances will be in an area adjacent to the Promenade Cafe serving imported wines and cheeses.

Many of the nationality groups will offer pastries and candy for sale in their booths surrounding the dance festival stage. Advance tickets for the 1974 Cleveland Home and Flower Show and the dance festival are now on sale for \$1.75 at florist shops, garden clubs, Lawsons, Sears & Roebuck and A&P Supermarkets throughout the area. General admission Feb. 16th to 24th is \$2.50.

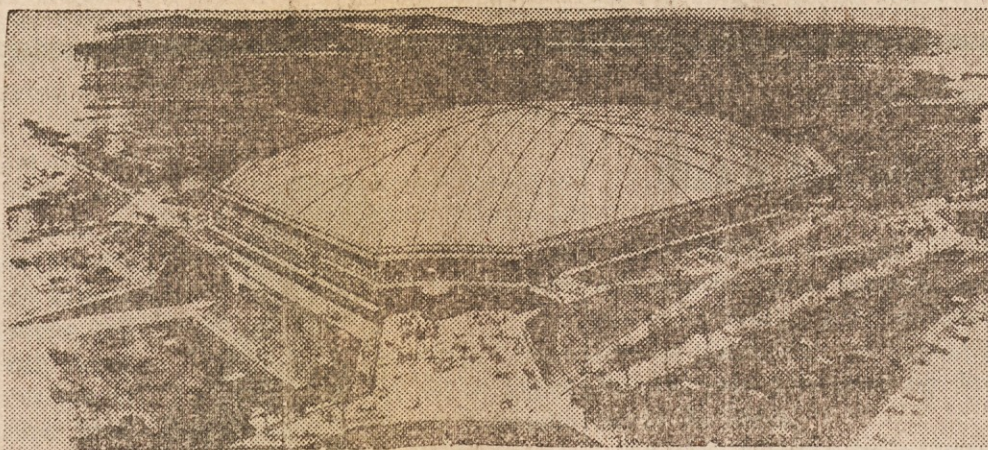
Thousands of children afflicted with Muscular Dystrophy must wear braces. Muscular Dystrophy destroys healthy muscle and replaces it with useless fat. After some time the child's muscles become so wasted that even braces will no longer support him. Later, he won't have the strength to sit in a wheelchair. Eventually, he won't be able to feed himself or even turn over in bed. His weakness leaves him so vulnerable to colds, pneumonia, or other complications he rarely survives maturity.

Scientists are beginning to penetrate the mystery of this tragic disease. Today there is some hope for the children who must wear these braces every day. That hope lies in MDAA's massive research program.

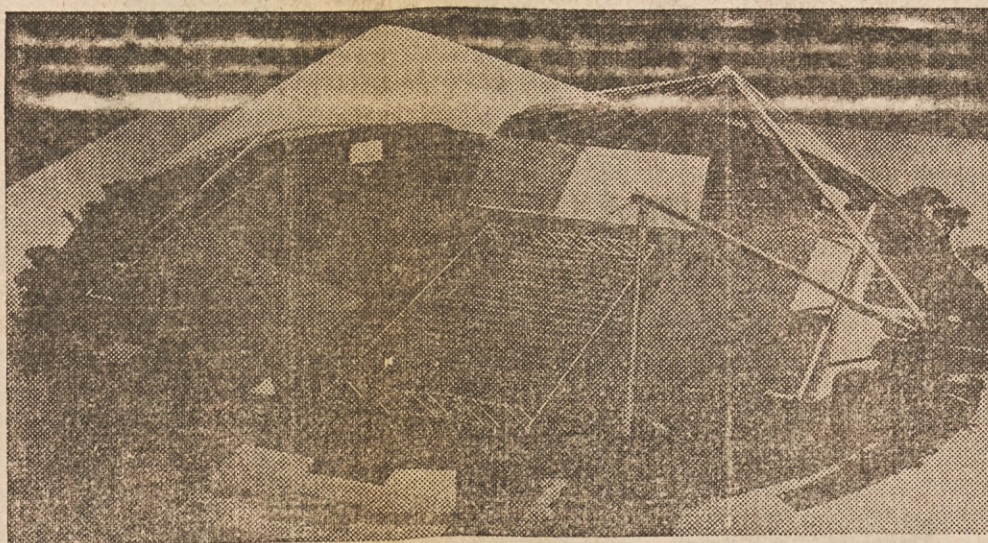
Only your contributions keep it going.
Give generously.

Fight Muscular Dystrophy. Help them grow up.

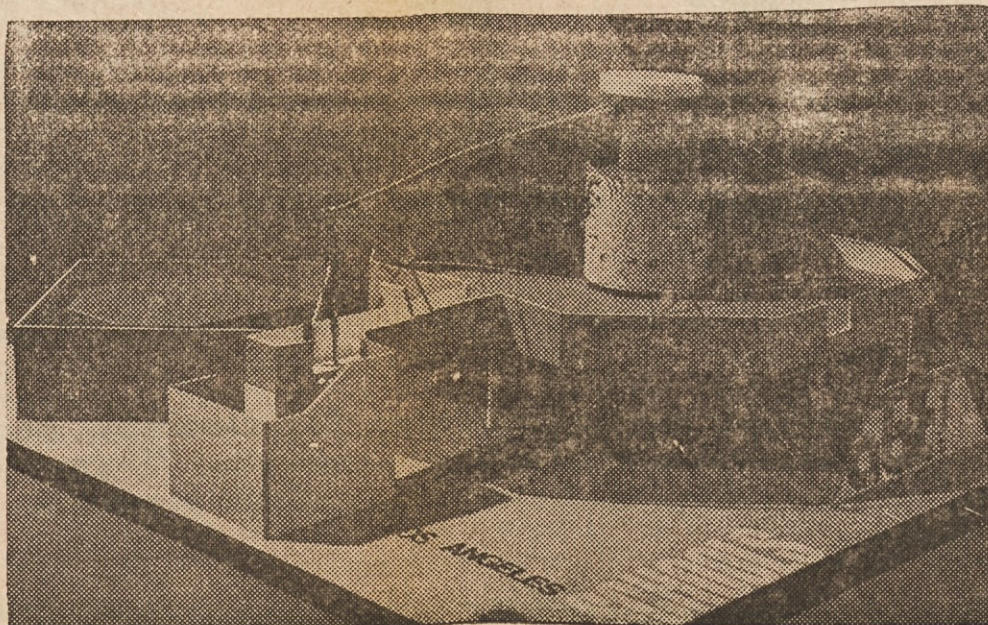
Muscular Dystrophy Associations of America, 1790 Broadway, New York, N.Y. 10019

POD VELIKO STREHO — Včasih smo pod tem razumeli velik šotor, v katerem je nastopal kak cirkus, zdaj imajo velike strehe tudi razni stadioni in druga športna igrišča.

Na zgornji sliki je načrt 10 akrov obsegačega stadiona, ki ga mislijo zgraditi v Detroitu, na srednji sliki je model za Las Vegas, na spodnji pa za Los Angeles.

NA VARNEM? — Napis na drevesu v gozdu v W. Virginiji naj bi dokazoval, da je rakun na drevesu in varnem, če znajo seveda vsi lovci — brati.